

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Za oglašavanje plaća se 12. št. po rečnik, za više puta po pogodbi.

Oglašaji štampa se na vrjednivo listu.

Uredništvo i upravnica lista nalaze se u Voloskom.

Bukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Br. 41.

Volosko-Opatija, u četvrtak 13. oktobra 1904.

God. IV.

Dajte nam obće pravo glasa.

Poznato je, da se austrijski parlament sastoji od 425 zastupnika. Ti zastupnici izabrani su u pet kurija t. j.: velikoga posjeda, gradova, trgovačkih komora, vanjskih obćina i pete kurije. Istra bira 5 zastupnika u beški parlament, i to po jednoga veliki posjed, te gradovi i trgovačka komora u Rovinja a po dva vanjske obćine Istre dočim jednoga bira pete kurija. Zastupnici vanjskih obćina i pete kurije ne biraju se izravno, nego izbornici tih kurija izabera fiducijare a ovi zastupnika. Na tisuća i tisuća izbornika istarskih vanjskih obćina biraju jednoga zastupnika i to putem fiducijara, dočim stotina takozvanih istarskih veleposjednika bira jednoga zastupnika izravno.

Velika je to nepravda za naš narod u Istri, jerbo, premda je u većini, ipak je Talijanom osjegurani veći broj zastupnika na carevinskom vijeću. Ista nepravda postoji i u drugim zemljama Austrije. Tako dolaze u carevinsko vijeće većina zastupnika, koji su izabrani od maloga broja puka. Zato ta većina zastupnika malo ili ništa ne mari za korist siromašnoga puka. Dogadja se — osobito u Istri — da silom i prievorom budu izabrani zastupnici pete kurije i izvanjskih obćina, koje većina naroda neće. Tako se je dogodilo kod zadnjih izbora za carevinsko vijeće godine 1900., da su bili u Istri proti volji većine pućanstva izabrana 4 zastupnika Talijana a samo

1 Hrvat Tih nepravda i prievara ne bi bilo kad bi u Austriji obstojalo obće, tajno i izravno pravo glasovanja, to jest, kad bi svaki punoljetan i neporoćan mužkarac imao pravo da izabere izravno i tajno oćudljami toliko zastupnika koliko ih zakon daje. Tako bi u parlament došli zastupnici u istinu od puka izabrani, koji bi se za dobrobit puka svojski zauzeli i brinuli. Sadašnji raztrovani parlamentarni oćnošaji u Austriji morali bi već jedanput prunukati austrijsku vladu, da se odlući uvesti obće, tajno i izravno pravo glasa.

Ovo je, čini nam se jedini put, da se urede parlamentarni oćnošaji u Austriji. Ekselencija Körber izvolite pokušati!

Prva i posljednja saborska sjednica.

Zadnji četvrtak u jutro već su bili u Zadru na okupu skoro svi zastupnici. U 11 sati imala su oba hrvatska kluba sastanak na zemaljskom odboru. Tu im je saborski predsjednik oko 10 ure po podne uručio izdanje odluke ministra-predsjednika o poznatoj namjestnikovoj afari i zapisnike izkazā činovnika, pred kojima se je barun Handel na poznati naćin izrazio o dalmatinskom poštenju. Između zapisnika, koji u glavnom potvrđuju navode „Narodnog lista“ i Körberove odluke, koja ih proglašuje „neistinitim“, silan je kontrast i ovaj se ne može nikako protumaćiti ni sa pravničkog ni sa ustavnog vida.

Poslije podne držahu sjednici predsjednici svih saborskih klubova.

Svi zastupnici pak u 6 sati imali su skupnu sjednicu i to ne u saborskoj dvorani, jer su električne svjetiljke pokvarene, već u biblioteci Paravia, koju je uslužno ustupio gosp. načelnik zadarski Dr. Zillotto. Sjednica je trajala sve do 10¹/₂ sati. Svi zastupnici izrazili su jednolično svoje duboko uvjerenje, da je barun Handel uvriedio zemlju, te poprimiti za otvor sabora važan zaključak, koji je morao ostati tajan.

U jutro u 10 sati bila je svećana misa u metropolitanskoj crkvi, kojoj prisustvovali su svi poglavice ureda, a od zastupnika sam predsjednik sabora.

U 12 sati sćedio je otvor sabora. Od zastupnika nisu došli u Zadar, jer zapriješeni, samo: Caboga, Kovaćević i Puljeni. Galerije su bile dubokom puna. Toćno u 12 sati ušao je u dvoranu namjestnik barun Handel sa dvorskim savjetnikom Nardelliem i sa namjestništvem savjetnicima Maroćićom, Madiracom i Golfom. Nisu ga pratili u sabor dva zastupnika, po starom obićaju.

Predsjednik je u otvorenom govoru najprije spomenuo smrt člana Antuna Šupaka, nanizavši sve njegove vrline uma i srca. Na njegov poziv, zastupnici ustaju i kliću: Slava Šupuku! Zatim predsjednik spominje razne zakonske osnove, koje će zemaljski odbor podastrijeti saboru na ustavno pretresanje. Završio je govor trokratnim „živio“ Njegovu Velicanstvu.

Netom je predsjednik sabora svršio svoj govor, ustaje predsjednik kluba hrvatske narodne stranke, najstariji zastupnik u saboru, Dr. Pero Čingrija i počimlje da čita izjavu, koju dolje probćnjemo.

Predsjednik ga prekida, jer da sada ima rieć gosp. namjestnik Vika: Namjestnik neće više ovdje govoriti! Dr. Čingrija nastavlja. Predsjednik zvonu i pozivlje se na pravilnik. Zastupnici viću: Neka govori Dr. Čingrija! Čujmo! Čujmo!

Nastaje mir i Dr. Čingrija čita prije hrvatski, pa talijanski sćedeću izjavu:

„Podpisani zastupnici na saboru dalmatinskomu uvjereni su, da je N. P. c. k. namjestnik barun Erasmo Handel u poznatoj prigodi dne 14. julyja 1904. teško uvriedio čast ove zemlje.

Obzirom na to podpisani izjavljuju, da neće sudjelovati saborskom radu sve doćto, dok barun Erasmo Handel bude obnašao čast c. k. namjestnika kraljevine Dalmacije“.

Zadar, 5. oktobra 1904.

Dr. P. Čingrija, Dr. A. Trumbić, G. Vukotić, Dr. Zillotto, J. Biankini, L. Borić, J. Kulić, B. Korlaet, Dr. Gigliani, Dr. Krehich, Dr. Kvećich, Dr. P. Klaić, Dr. Salvi, Dr. Dulibić, Dr. Grgić, V. Perić, A. Radić, Dr. Pini, Dr. Verona, V. Šimić, Dr. Majstrovic, Dr. Mangjer, Dr. Marović, Matas, Dr. Smrkinić, Dr. Arneri, N. Ribićić, Dr. Tresić, I. Proćan, J. Carić, Dr. Štambuk, V. Mićić, Dr. Katnić, Dr. M. Čingrija, Dr. Zafiron, M. Radimiri, Bakota.

Još prije nego je Dr. Čingrija završio talijansko čitanje ove izjave, barun Handel, koji je bio bio već ustao sa svoga mjesta, krenuo je prama vratima, a za njim se osćekale savjetnici. Kao u jedan glas urnebesno viknuše i sabornica i triemovi: Van! Van Handel! Van nedostojni!

Kad je on izašao, to u sabornici, koji u galeriji nasto gromoran pljesak. Dr. Čingrija drugi čestitaj. Galerije kliću: Živili zastupnici! Živio Dr. Čingrija! Predsjednik kaćuje spis, urućan mu od dvorskog savjetnika Nardellia, kojim je ovo zasjedanje dalmatinskog sabora, obzirom na sada učinjenu izjavu, zatvoreno.

Dokle se je ovo zbivalo, čitava četa orućnika je straćila oko namjestništva.

„Narodni List“.

Podlistak.

Iz Šapulićeve torbice.

Vjeroućitelj: tumaćio u školi, da je Bog posruda. Zatim pita maloga Jurića: — Gdje je Bog?

Jurić: Bog je po svuda i na svakomu mestu.

Vjeroućitelj: Je li Bog u školi?

Jurić: Je.

Vjeroućitelj: Je li kod vas u nobi?

Jurić: Je.

Vjeroućitelj: Je li pak kod vas u konobi?

Jurić: Ni.

Vjeroućitelj: Zašto da ne bi bio i kod vas u konobi, ako je po svuda?

Jurić: Zato, aš mi — nimamo konobi.

Sudac (starijoj gospojici): Molim, imate li već četrdeset godina?

Gospojica: Ne, nego dvadeset i osam.

Sudac: Kako to? Ta mi smo vršnjaci, a ja ih imam već četrdeset.

Gospojica: Molim, gosp. sudće, vi ste valja — brže raali.

Oćac: Ovdje imaš bocu; donesi mi vina.

Sin: A novac?

Oćac: Za novac bi misao svaki magarac donesti vina.

Sin (oda, pak se za čas vrati): Evo vam. Pijte.

Oćac: Što, iz prazne boće?

Sin: Iz pune boće znao bi svaki magarac piti vino.

Ućitelj: Koja je prva zapovjed boćja? Ućenik: Ne jijte!

Ućitelj: Zar se niste nćili deset zapovjedi boćjih? Koja je dakle prva zapovjed boćja?

Ućenik: Ne jijte jabuk.

Ućitelj: Nije istina!

Ućenik: Aj je. Aš prva zapovjed, ku je Bog dal ljudem, je bila ona va raje zemaljskem, da ne smeju jabuki jist.

Tone: Ja imam vavek više sredi nego pameti.

Joće: Zaš?

Tone: Zeli su me za soldata za četire leta, pak su me već drugi mesec poslali doma. Ča ni to ureća?

Joće: A zaš su te poslali doma?

Tone: Aš da sam — jetikav.

Sudac (tatu): Nadam se, da se se već nećemo ovdje vidjeti.

Tat: Što su gospodine — premješćeni?

Vjeroućitelj: Što mora ćovjek najprije ućiniti, da mu dragi Bog oprosti griehe?

Ivan: Mora — grešiti.

Ućitelj: Što se Antuna ne aramiš, da si tako zamazan!

Antun: Ter ni danas — nedelja.

Sudac (starij djevojci): Ja vas pozivam pod prietnom kame, da mi rećete toćno koliko imadete godina.

Djevojka: 39... aš molim gospodine, da ih napíše — nećitljivo.

Joće (svojoj ćeni): Danas je post, zato mi naćini deset makaruni, a ne dvajset, kako obićno, lego svejedno gledaj, da budu malo već, nego drugi puti.

Gost: Krćmaru! Kakva ste mi ovo pasju hranu donesli.

Krćmar: Molim, nju sam baš za vas posebice pripravio.

Bogat seljak: Dakle vi bi radoć jednu od moćih kćeri oćeniti Dobro. Najmladja ima miraza 5 tisuća forinti, srednja 10 tisuća a najstarija 15 tisuća.

Proćec: Molim, imate li mećda još koju — stariju?

Oćac obitalji: Hvala Bogu, da sam udao šestu kćer!

Prijatelj: Danas, pošto se teško kćeri udava, ja vam ćestitam.

Oćac: Aš mi ih je još — pet doma ostalo.

Sudac: Vi ste tućeni, da se nećkolo klatite bez dela. Ćim to opravdavate?

Klatić: Jer da delam, morao bi plaćati — lićnu doćodarinu.

Sudac: Vi ste susjednu ukrali janja. To je dokazano. Hoćete li još tajiti?

Tat: Hoću, ako bi mi samo što pomoglo.

Prvi: Ja ljubim susjedovu Anćicu, da bez nje ne mogu živjeti.

Drugi: Dobro, dobro! Kad ja budeš oćenio, onda nećeš moći — s njom živjeti.

Na vrhu Učke.

Tri sta mu jak repa, ala se tamo njekud u Dalmaciji razgoropadili, pa hoće da ga utuku i umlate. Pak svi — Mono rieč — listom se digli. Ma, dašto! Ta nar — platni ovratnik — emije da vriedja ciele zemlju i narod u njoj! E, bijesa mi! Ja bi tom Švabi podprafio, da bi ma se čak u glavi zapnuilo.

Ma, dašto! Ako u njega plava krv, na stroji ni našim žilama — voda. O, irenjo! Dočim je Austrija Dalmaciji objelila štap i u ruke utisula torbu, sad hoće da joj oduzme i — pošteni rieč. Eto ti ga, na!

A Dalmatinci? Ma dašto; ko Dalmatinci. Zavrili tanko glasovite, pa pribera li i tanjih sica, eto ga, baruna, mit Sack und Paek in das Land ziehen, wo die „Knüdel“ blühen. Neke ga! Auf Nummerwiedersehen!

Samo da naše ne raznjeli „janjeca koša“. Hm! Tko zna? Ta zmaso kakti smeo. I onaj u Trstu — odmaglio. Ma, dakako! Ta u nas gotova Lombardija sedesest-šeste. Iređenta razjogunila se, a on nemó kuniša pritegnuti joj žvale. I tako „Pegas“ raskopitao se, da ma gotovo ni „Oberstallmeister“ ne može do repa.

Hm, hm! No da! E, ono „jabuke“ u Trstu, pa s cukraj crno-žutih medjase natrpani podrumi repetivkama, ko da su nekome otvoreli oči.

Ala tri sta mu sjekirica!

Njeki mora ravno nomo o greben, hoće li da pogleda — preko nosa; a drugi opet, tek kad mu voda grgoča u gutu, speti da mu je došla do grla. Oh, blaženi, koji ne vide a ipak vjeruju!

Eh, kad bi htio „Oberstallmeister“ da se uzmaso kandžijom, kako bi „Pegas“ poklopio uši! Ma, ko ciganka kljusina.

Al tako, ko da mu se i neće.

Međa, međa, gospodo, i to nova brazovača, pa neka sve u šestnaest vilita prašinom, inače —

Sjećam se, kako smo se Poldi veselili, ako se u ilijama baš radovali. Pritakivismo kljake, ljubismo skute i koljena; a ni za tije babe čuše. Eh, kako mora žama da negdje lipod „janjeca koše“ kuca navno sreć! Baš smo navni i — zaboravljivi!

Ma, dašto! Čena možemo da očekujemo od „platne gospođe“? Sladjanog zaludjivanja i — brusi!

Ma, liepo ga vam zdravlja, kad hoćemo, da se čemu naučimo?

Il hoćemo sada opet: Jovo na novo? No, da vidimo!

A sada: Sluga sam pokoran.

Grga Cvildreda.

Tast (na dan ženitbe): Ovdje imsdete 20 tisuća forinti miraza moja kćeri. Obesajte mi sada, da ćete joj bit uvijek dobri.

Zet: Molim, da prije prebrojim novoa.

Učitelj: Što će bit iz tebe, kad jošte ni čitati ne znašes?

Učenik: Učitelj ću bit, pak te barem onda drugi za me čitat.

Majka: Za volju božju, mali Zvanic je pogutano forinta.

Otac: Nemoj toliko vikati! Ta za jednu forintu nećemo valjda — propasti.

Župnik: Deveta zapovjed božja glasi: Ne pošeli tudje žene.

Mladic: Ali tudji kćer mogu pošeliti?

Muž: Čujel, meni se čini, da naša kuharica puši.

Zena: Što si ju pomirisao?

Muž: Ne, nego — pokušao.

Brijac preseli se iz prvog poda u prizemlje, pak stoga postavi na skale tablicu sa sljedećim napisom: „Od danas unapried ne brlje se više gori, nego doli.“

Domaće vesti.

Župopraviteljem ju Lovrana bijaše imenovan gospodin Ivan Ziganto, dosadašnji kapelan u Kastri.

Oganj u žli. U petak 7. o. m. buknuo je u žli u jednoj kući blizu potoka oganj. Vatrogasci iz Opatije dotrli su na mjesto požara, te njim je uspjelo da vatra u kratko vrijeme uguše.

† Vinko Marušić. U četvrtak, dne 6. o. m. umro je u 81. starina kapelan Vinko Marušić. Kako bijaše pobornik slobodna, vidjelo se na dan sprovoda u sobotu na 8. o. m. Na sprovod došlo je najne vrio mnogo ljudi iz Lovrana, Rieke, Vrhovškoga i Opatije. Pokojnika selimo, da mu bude lakša domaća zemljica!

Veprinačke stvari. Odnosno na članak: „Veprinačke stvari“ tiskan u broju 35. od 1. septembra 1904. „Narodnoga lista“ podpisano zahtjeva na temelju § 19. tiskovnog zakona, da bude u dojdući broj „Narodnog lista“ uvršten sljedeći

Uredovni ispravak:

Nije istina, da je samo „šarenjačka većina“, nego je istina, da je celo općinsko zastupstvo u sjednici 14. septembra 1903. k. IV-oj tački dnevnoga reda jednoglasno odlučilo, da se ima graditi vorna cesta iz Veprina preko Poljan do crarske ceste v. Ičićeh.

Nije istina, da je u domudnjem graduje poduzetnika Vicku Dubrovića-Slocarića odlučilo prijateljstvo i morda još ča

Nije istina, da će općina za tu cestu „morat trošit tisuća i tisuća na leto“.

Nije istina, da je općina za „kuc ceste od Veprina do Sv. Petra va Poljanah posudila 40 tisuć flijorini“, nego je istina, da će se taj „kuc ceste“ izplatiti bez da općina čini niti helera duga a to svojitmi sredstvi i pripomoću Slavne Junte u Parenju.

Nije istina, da „za cestu dalje od Sv. Petra do Ičić-a se misli za potrošak posudit 60 tisuć flijorini“.

Nije istina, da će se ta posuda od 100 tisuć forinti osigurat na veprinačku sumu“, nego je istina, da kada bi se i učinilo kakvu posudu, ne bi za to bilo podloženo nikakvo općinsko imanje, dakle niti veprinačke suma.

Nije istina, da „ova cesta iz Veprina do Ičić neće bit upravo od nikakove koristi pulku“, za to nije istina, da je „pak smrtni greh za takovu cestu trošit tolike tisuće“.

Nije istina, da „će pak imet Veprinačani jednu nepotrebnu cestu, 100 tisuć duga i mogućnost, da radi tega duga izgube svoju lepu i bogatu sumu“.

Nije istina, da „će talijanski partid bit propast veprinačkega pulka“.

Nije istina, da „župan i talijanski suci vrte Veprinačane kako Talijani medveda na konope“.

Općinsko glavarstvo

Veprinač, dne 6. septembra 1904.

Naeelnik: A. Stiglicih.

Kranjsko-Primorsko šumarsko društvo, donosi na javno znanje, da je Kranjsko-Primorsko šumarsko društvo nalazilo ustanoviti u Pazinu jedan tečaj od osam nedelja za izgoj šumarskog pariteljskog osoblja, naukovim hrvatskim jezikom.

Natjecatelj, koji kani biti primljen u istom tečaju, morati će sastaviti vlastitom rukom napisanu molbu, te ju proslijediti c. k. kotarskom poglavarstvu, kojemu pripada, i to do 1. novembra t. god.

U istoj molbi imati će dokazati do-tično priložiti:

1. Da je navršio 17 godina; 2. Da je izvršio pučke ili gradjanske škole i da je vješt u pisma i račanstvu; 3. Lječničku svjedočbu, da je od zdrave sličtavi i tjelesno sposoban za šumarsku službu; 4. Svjedočbu čudorednosti i dobrog ponašanja; 5. Svjedočbu siromaštva, a to u slučaju, da bi natjecatelj tražio, da mu se udijeli podpora (stipendij) sa strane društva. Uputna svjedočba mora biti potvrdjena od c. k. kotarskog poglavarstva; 6. Obveznicu roditelja, bližnjih srodnika ili punomoćnika tražitelja

zakonitom potvrdom jednog bilježnika ili od obdine, kojom se oni obvezuju, pružiti istomu potražitelju sredstva usidražavanja kroz doba, da će trajati tečaj, a to u slučaju, da mu bude ili ne udjeljena podpora.

Daje se istodobno na znanje, da na-vedena podpora, koja će biti udjeljena po-jeđnim siromašnim dalmatincima tečaja, iz-nosiće se 100 do 120 kruna.

Tečaj početi će 3. jenara 1905.

Talijanske veđine i — kibla. Kako je poznato, da je talijanskimi zastupnici sa dve struje, čuana bi htela, da se sabor pruzesti u Pal s drugu da ostane, kako od nekada, va Poreču. Nego austrijska vlada neće da udovolji ni jednom ni drugom, već ala sa saborom u Kopar.

Kako se čuje, najveći del „talijanah zastupnici bi sada bil slošan, da sabor ostane va Poreču, ma austrijskoj vlade reč bi, da to ne bi bilo pravo, ona se još vavak smilje sa tom, da va Poreču slavenska manjina ne uživa zaštitu svoje osobne slobode. (Kapa dole slavenska manjino! Vidi malo, kako se austrijska vlada skrbi za tvoju osobnu slobodu!) Kad su to čuli Talijani, namignuli su oni svojoj braći va Poreču i zamolili ih, da neka za neko vrijeme pušte Hrvate na miru. I va istinu; naši dolaze sada već nekoliko vremena va Poreč na razno sjednice i — za čudo — Talijani ih ipak nekako pušćaju na miru.

S tem bi odpal i razlog, da se ne sa-bera više va Poreču. Ale austrijska vlada ostala tvrda kako kamen — ni ni čut o ka-kovom saboru u Poreču. U Pal da, a dok ne bude Hlo-va Pal, dotle će se gospođa morat potruditi va Kopar.

Ali neki tustiji članovi talijanske ve-đine, koji ljube konfort, počeli su brandati proti koparskim kiblam . . . Rač-bi, da je, talijanska veđina, učinila svojom tu tegobu svojih tušćih kolega i pošioe dugoga vieđanja u klubu odlučila, da će ta neodobnost po-staviti kao glavnu točku u memorandum, što će ga upraviti na vladu, i gdje će do-kazati, da nije ni lopa ni pristojno, da se predstavnike pučanstva diele jedne zemlje šalje — nel poss' d'illo kible.

S tim će talijanska veđina postaviti vladu u alternativu ili da prenese sabor u Poreč ili pak da u Kopru provede — kanalizaciju.

Nego poznavajuć škrtost austrijske vlade, (Opatija doct!) težko je ma samo i pomisliti, da bi ona mogla provesti kanali-zaciju u Kopru. Što se pak Poreča tiče, to će Körber odgovorit — i to s pravom — da kako u Kopru, da tako se i u Poreču Tali-jani služe kiblam i nečiste svoje svrhe, baš kao i njihovi praoci pred dve tisuće godina.

Inšoma — scalogna! Tako je, kad se koji narod može da pohvali s „avitom kul-turom“. Tradicije treba poštitvati i tako se događja, da se te salamenske kible ne dađu od civilizanih talijanskih gujezda kao ni kuga iz Carigrada.

Neće preostat drugo, ako ne prenest sabor va ko hrvatsko mjesto, ko ne posnađu tradicija dvie i više tisuć letnje kulture, ne poma — još za sada — ni koparskih ni porečkih — kibla.

Körber, Handel, Gertscher — ili u Austriji je sve moguće. Prvi je ministar-predsjednik i pravde u Austriji; drugi je još uvijek namjestnik u Dalmaciji a treći je predsjednik prizivnog sudišta u Zadru. U „Narodnom listu“ smo već javili, kako je namjestnik Handel teško uvriedio Dalme-tince time, da je nekojim svojim činovnikom rekao, da Dalmatinci nemaju poštene rieči. Radi te težke uvriede nastala je u Dalma-ciji proti namjestniku prava bura. Zastupnik Biankini pozvao je Handela javno, da se opraviđa. Körber pozvao je na to Handela u Beč, da se pred njim očisti, a Handel izjavi, da on gore navedene uvriede nije izrekao. Povala se disciplinarna intraga i sa svim tim, da su nekoji svjedoci potvrdili, da je namjestnik Handel u istinu onu uvriedu izrekao, ministar Körber ga oprao, izdaviši nam dekret, u kojem je rečeno, da je Handel posve korektno postupao. O cijeloj toj aferi

namjestnika Handela donela je službena novina sa Dalmaciji „Smotra“ jedan članak u kojem se spadalo na zastupnika Bian-kinja. Ovaj je počeo „Smotri“ ispravak, a urednik „Smotre“ Kasandrić, Handeov činovnik nije htio toga ispravka tiskati. Radi toga našo ga Biankini, te dne 4. o. m. bio je Kasandrić od c. k. kotarskog suda u Zadru osuđjen, da mora Biankinjev iz-pravak „Smotri“ tiskati. Kasandrić reku-riro i gje čuša! Proti javnomu slova za-kona, koji kaže, da imade svaka stranka rok od tri dana za izjaviti se, da li proti sudu rekuriira ili ne, bila je sa Kasandrijev rekurs već drugi dan t. j. 5. o. m. urečena prizivna razprava, na kojoj bijaše čuša prvog suda promienjena. Kasandrić riešea obtužbe. Zašto takova brains u poslu Bian-kini-Kasandrić, dok drugi smrtnici u Dal-maciji moraju čekati meseci i meseci na prizivnu razpravu? Zato, jer se je 6. o. m. otvorao dalmatinski sabor, pak je namjestnik Handel nadao se, da će ga prizivna čuša u tom poslu spasiti. Al se ljuto prevario! Prije otvorenja sabora stizeli se svi dalma-tinski zastupnici (Hrvati, Šebi i Talijani, da neće sudjelovati u saboru sva dok bude Handel dalmatinskim namjestnikom. Handel dao je još dan prije tiskati i razdijeliti dekret, kojim ga Körber oprao. (Kakove je sreće bio, čitat će naši čitatelji na drugom mjestu našega lista.) Sveakako trojni savez Körber-Handel-Gertscher nije ovaj put do-ponirao čestitim dalmatinskim zastupnicima. Evala nji m!

Hrvati u Americi. U zjevornoj Americi obstoje savez svih hrvatskih društva. Taj savez zove se: „Narodna hrvatska zajednica“. Ova zajednica imati će dne 26. o. m. u St. Louisu svoju konvenciju ili glavnu skupštinu. Na tu konvenciju šalje svako društvo po jednoga ili više delegata, koji imaju na skupštni pravo glas i izbora. Kako razna-bismo iz allegenskoga lista „Hrvatska“ bijahu za delegate na tu konvenciju iz-abrani među drugimi takodjer: gosp. Ivakin Ferlan iz Rubešti sada u Arcati i gosp. Josip Puž-Oračić od Mata iz Gornjega Rukavca, sada u Ressemaru. U dalekom svijetu ova dva naša sokoja znaju cijenit i poštitvati svoju hrvatsku narodnost pak su i od drugih čašćeni i stovani. Kod nas doma pak nekoji bedaci za volju kojekakovoin hoduću pljvaju na svoj vlastiti jezik i svoju vlastitu narodnost. Treba u istinu riječi u slobodnu Ameriku, da se nauči ljubiti domovinu.

Lovranski porat. Kako sve va Lovranu tako napreduje tamo i novi porat. Ča se va dva meseca novoga stori, to se va jednu noć sve poruši. Stari ljudi govore, da su to strigi, ke to delaja. I va istinu — va Lov-rane je, reč bi nekako sve zaštrigano. I „Unione Istriana“, i porat, i zemljice ku-pljeno od društva „Kvarnera“ — a na svo. Perfino i Ferdinandu je zaštrigan. Siremak, in bona fede je pošel kurit z vapori od „Unione“, pak na, sada plaći.

Nego ta novi porat, što ih, ki govore, da ča će sada Lovranu porat, otkada je propala „Unione“? Ti, ki tako govore, imaju krivo. Zašto? Unioe per momento i propala, va Lovrane će se, ako treba, već jutra nać tovari, ki te opet skupit nekoliko acioni i kupit opet jednu habicu vapori, pak sinče dura non parra. A kamo čemo s bra-goci? I za njih treba nać mesto. Va starem mandraču njim je tenno, tako da naši bar-kajoli nimaju kamo sa svojimi guci.

A opauje ne valja posubit još jednu okolnost. Lovranski Poperdili se usaju još nečemu . . . Visevo sporauđa, da će jedan lepi dan pred Lovran talijanski brodi od gveri. Zato treba, da njim mesta stora a da morn svoju mila braću najliepše dočekat. Hvalovredno je, da je novi porat obrujen prama Kozline. Tame će se moć postaviti lanternu i baterija s kanuni, ki te, kada bude od potrebe, sipranit nekoliko „Salva“ u ime pozdrava talijanskim spasiteljem.

Mjestačne vijesti

Šešera stari. Gospodica Marija Perčić iz Voloskoga je sada kancelarijski asistent kod s. k. kot. suda u Voloskom bivaše imenovan sedmoga kantonirana kod s. k. kot. suda u Pazinu. Čestitamo!

Vjenčanje. Gospodica Marija Letić kćerka od Polikosa, vjara Hrvatice iz Opuzhe, vjenčala se je jučer u jutro na gospođinom, Andrija Gucal. Bilo sretno!

Šešera-dramatično društvo u Voloskom započelo je svoje redovite pjevačke vježbe, koje će se obdržavati za svačiji pber svaki utorak, za muški sbor svaki petak na večer u 8. sati u Arhivini školi u Voloskom. Preporuča se svim članovima, da točno plove pjevačke vježbe.

Otrovača. Na s. k. kot. Suhu dne 8. o. meseca pojela se neka Franciska Šepić, žena Ivana iz Voloskoga, za objed nešto lakica, ter je valje po uživanju istih osetila veliku bol. Pozvali Hećnik Dr. Graeffe vidli je valje da je ta ženka nimala otrovna lakica. Njegovomu trudu uspjelo je, da spomenutu Francisku Šepić spasi od oštećenja.

Nesreća. Utorak dne 11. o. m. o podna vječera se kočijaš voloskoga šjakera Justina Bincera iz Matulja u Volosko sa kočijom u koju bijaše upregnuta dva konja što ih je Bincder nedavno kupio. Kad je ta Bincderova kočija došla nad Preleku, poplašili se konji od jedne mine u Preleku, skočili preko zida, te se ubili ova razbiv kočija. Kočijaš je bio na dobru odskočio te se tako spasio. Kažu, da ti Bincderovi konji nisu bili za vožnju nego za jahanje i zato da su se zapregnuti svadom bojali. Siromah tpi sada velikom šteta.

Slabi pločnici. Velikim troškom grade se po Opuzi i Voloskom pločnici za udobnost prolaznika. Dogodi se često, da koji kneževlanski na taj pločnik gradi ili dograđuje kuća, pak dovozom materijala ili drugom radnjom kod te gradnje bude pločnici pred istom jako oštećeni. Mjesto, da se kućovlastnik uskon-dovršene gradnje, kako bi bila njegova dužnost, pobrine da dade popraviti oštećeni pločnik, on ga pusti u onom oštećenom stanju makar se na njemu desetorica ubili. To je skrajna bezdušnost i bezobzirnost. Tako je pred novom vilom Thaller u Opuzi pločnik za vrijeme gradnje bio posve uništen, tako, da je baš pogibeljno čuđa prolaziti. Kuća je već šest mjeseca dovršena ali još nitko ni ne misli na taj pločnik popraviti. Valjda se čeka, da koji na istom prije nogu svine. Upozoriti na glavnu ljecilišnu komisiju. I od Jurisnake do trga je pločnik već par mjeseca razkopan, tako, da se mora onuda za ljetno vrijeme raziti u blatu. Što se čeka da se taj pločnik popravi?

Svega po malo.

Sarajevski „Pokret“ donaha u 8. i 9. broja: Kako izošeno, od Karla Fraiberka; Zdravlje i spolni život; Živimo prosto! od C. Wagnera; Ženski obzor; Duša naših pjesnika, od S. S. Kranjčević; Sluge i gospodari, od A. A. Svetlo i tina naše štampe; Slavenstvo; Kronika; Činila; Što valja čitati?; Podlistak: Od koliko je znamenitosti ratarski narod, od — k.

„Pokret“ izlazi dva put mjesечно. Godišnja je predpiata samo 2 krune i šalje se: Upravi „Pokreta“ u Sarajevu, Terenzije 22.

Novorođeni nadvojvoda. Kako stiču iz Boga vijesti, rodila je Nj. Visost prejznana gospođa nadvojvodkinja Marija Valerija prošli tjedan u dvorcu Wallsee nadvojvodu. Stanje je nadvojvodkinje i novorođenog nadvojvode dobro.

Novorođeni je nadvojvoda osmo diete iz braka nadvojvode Franje Salvatora i nadvojvodkinje Marije Valerije, najmlađe kćeri Nj. Veličanstva cara i kralja Franje Josipa i Nj. Veličanstva blagopokojne carice i kraljice Jelisava. Taj brak sklopljen je u Ischlu 31. jula 1890., a iz njega su potekla ošta novorođeno nadvojvode ališedca djeca:

Jelisava Franciska (rođ. u Beču 27. januara god. 1892.), Franjo Karlo Salvator (rođ. u Lichtenbergu 17. februara g. 1893.), Marija Salvator (rođ. u Lichtenbergu 30. aprila g. 1894.), Hedviga (rođ. u Ischlu 28. septembra g. 1894.), Teodor Salvator (rođ. u Wallsee-u 9. oktobra g. 1899.), Gertruda (rođ. u Wallsee-u 19. novembra g. 1900.) i Marija (rođ. 19. novembra g. 1901.).

Visoki roditelji: nadvojvoda Franjo Salvator rodio se je u Altmünsteru 21. augusta g. 1866., a nadvojvodkinja Marija Valerija rodila se je u Budimu 22. aprila god. 1868.

Moda izdazava... U Engleskoj sve više hode po ulicama bez šešira, kako vele, radi zdravstvenih razloga. Na za muševima podjose na čudo cilog svijeta i žene, te ih ja bez šešira naći u većem broju, nego muševa. Taj će novi način ošabiti kod mnogog domaćina — kućni deficit, jer kako znamo, šeširi su ženaki u modi puno mješajja, a nisa baš najjeftiniji „artikli“. Naravski da je ta nova moda našla silnih protivnika, a među svima ističu se prodavačice šešira. Neka je prodavačica u Londonu objelodanila čitavu raspravu takovih razloga, koji — za žene bar — vojaju proti goleglavosti, a da ipak neće se ništa uštediti. Jer — veli ta zabrinuta protivnica — prije svega trebaju dame mrešice (Nets) preko kose; inače im se kosa brzo porbuka i razbošlja. Damama nadalje bez šešira puni se glava prašinom, pa će si morati češće glavu prati, što je ženama sa onako dugom kosom upravo dosadno. Bez šešira napokon mnogo će gospođa izgubiti od svoje veličine i dostojanstva. Na i to neće dugo trajati, pa će žene uvesti za glavu modu šavlova, kako ih nosa u Španiji. — To dakle biti će „zanimivija“ moda, ali sigurno ekupcijenija nego današnji šeširi. I tako nikad valjanog temelja — štednji.

Brojajni saobraćaj između Rusije i istočne Azije. Po setom izišom službenom izvazu ruske središnje brojajne uprave, telegrafirane su na brojajnoj pruzi Petrograd—Irkutak, od koje vode brojajne šice u Mukden, Harbin, Vladivostok i druga mjesta ratišta, prvih šest mjeseci g. 1904. svega 2,342,504 rieči. Od toga otpadaju 439,744 rieči na telegrame ruskog cara, 567,466 rieči na telegrame raznih oblasti i 1,335,294 rieči na privatne depeshe. Carave depeshe imadu adresu: „Car“ (ališed ime carava, na kog je depeshe upravljen). Carave depeshe imadu adresu pred svim ostalim depeshama.

Prisustvo princa Lajze. Iz Boga se vijesti, da se sastala u ateri princeza Lajze važna promjena. Princzin kurator Dr. pl. Feistmantel, predao je dvorskom maršalskom amulu molbu, u koje se veli: „Ja sam više puta u zadnjim godinama dao pregledati duševno stanje kobarzko princeza Lajze. S obzirom na to, da je proteklo dosta vremena, od kad je zadnji put princeza pregledana, i s obzirom na poznate događaje, koji su se u posljednje vrijeme dogodili, podnaam ponovno molbu, da se iz nova pregleda duševno stanje princeze. Modaliteto za izvršanje tog pregleda predlažem svomomu dvorskomu maršalskomu uredu“. Istodobno je zastupnik princeze Lajze Dr. Stimmer, podnio vrhovnom dvorskom maršalskom uredu u njezino ime molbu, da se princeza rieši skrbništva, jer da ono zada i u buduće nje više nužno.

U molbi se veli nadalje, da će se princeza dati pregledati od onih psihiatra, koje ona označi. Maršalski ured je odmah predao molbu Dr. Feistmantela i Dr. Stimmera zastupniku princa Filipa, Dr. Bachrachu, da se o njima izvati. Dr. Bachrach je odmah odgovorio u ime princa Filipa, da je sasvim sporazuman, da se pregleda duševno stanje princeze Lajze, te je izjavio, da princ Filip neće pod nipošto uplivati na izbor psihiatra.

Vrhovni dvorski maršalski ured kao skrbnička oblast princeze, ošebrio je, da se princezino duševno stanje odmah pregleda. Prošle subote sa se sastali princzin skrbnik Dr. Feistmantel, i zastupnik kobarzskog

princa Filipa, Dr. Bachrach, da se dogovore modalitetima tog pregleda. Na sastanak nije posebno pozvan Dr. Stimmer, jer se on juridički ne može smatrati zastupnikom princeze Lajze, koja se nalazi još pod skrbništvom.

Kočistu predjedao je dvorski savjetnik Dr. Kubacek. Rasprava je bila tajna. U istoj sjednici stvorio se zaključak, koji se pismeno strankama ošebilo. Mišl se, da princ Filip neće ušiti proti zaključku utora na bečki prizivni sad kao drugu molbu, jer on želi, da se afera što prije rieši.

Istarske narodne poslovice.

(Sabrao: Josip A. Kraljić.)

IZ KASTVA (Kastavštine).

To stoji svakomu na volju, kako i babe ples.

Krčmari toče sa bačvi na čepić pljancen, a svi njih u molnji na čepić i tapun.

Legije je s perva skrbnecat logo ni bukalnicu zvoniti.

Kega ni, ta ne ji.

Ki sije vetar, šanjo buru.

Novo sito samo nije.

Kade je paši tama mora bit i patiri.

Gospodarske vijesti.

Glučnuc i ošikavost.

(Nastavak.)

Mješanje se ponovi više puta kroz prvi dan, a u večer se nadolije bačva, dobro ju se zabeči i ostavlja u miru od 8—10 dana, iza kojeg vremena valja opet pretočiti vino u sumporanu bačvu.

Takovim postupanjem popravi se priliceo dobro ukus vina, i reklo bi se, da je ovo igubilo svu ošetnu kiselinu što je uslijed bolesti došlo bilo. Na vapneni karbonat nije nego pogibelno djelovalo na ošetnu kiselinu, pošto je istodobno djelomice neutralizirao i druge naravne kiseline, koje se u vinu nalaze, najprije vinskog i jabučnog kiselina. Stoga, radi boljeg uspjeha, dobro je usudovati 20—30 grm. vinskog kiselina svakom stolltru vina. Da se pak slabim vinim nadoknadi gubitak alkohola, koji se stvorio u ošetnu kiselinu, nadodaje se 1/4 do 1/2 litro dobre žeste po hektoltru.

Prije nego zaključimo, ponovit ćemo preporuku, da se postupa najvećom oprežnošću već za vremena vriešja masta, da se pazi na najveću čistocu posudja i inih predmeta, koji dolaze u doticaj s vinom, da se ne zaboravi često nadoljevanje kao što sumporanje vina i konoba. Samo onda se ta pogibeljna gljivica neće razviti, te neće slijedimice trebovati poslužiti se skrajnim sredstvima.

Gorkost vina.

I ova bolest je pronuzokovana od jedne sitnozorne gljivice t. j. od jednog osobitog kvasca još se dobro pronuceva. Ova se bolest pojavljuje najviše kod starih, ošalih i rješih finih vina. Gljivica djeluje na tvar, koja daje boju, na vinskog kiselinu i na treslovinu (tanin) praveći obornu gorkog ukusa; čitavo vino prima taj neugodni ukus, dočim gubi dijelom boju.

Pretvaranje tanina, sriešca i bojadjenih tvari slijedi veoma brzo, tako da nakon malo dana vino postaje sasna promješajeno i ne upotrebljivo. Gorkost, kako rekohmo, pojavljuje se kod finih vina, kad sa 2 do 3 godine stara, a najradje kad sa još nemela stavljena u staklenice, ili ako sadržavaju malo alkohola i kiselosti.

Osim toga boluju na ovoj bolesti i vina, koje su bila dugo vremena na dropu ili talogu, i ona privodjena od bolestnog grožđa.

Neka se ne pomete gorkost ove bolesti sa gorkim ukusom, što vino koji put dobioje ina pretakanja i koji u kratko vrijeme sasna po sebi izošeno.

Za slabih godina opaxilo se kod nas, da mladi opoli obivaju neki gorki ukus, koji ako utraje, vino doskora postane sasna neupotrebljivo.

Takova vina jamažno proklam barom djelomice od gljillog grožđa, a nije se s njima razumno postupalo, te njena bila za vrijeme pretočena, tako da se je talog u njima počeo rastvarati, kvariti se, podavajući neugodni gorki ukus vina.

Da se ta bolest zapriječi, valja jednostavno odalečit gori navedene uzroke.

Ilješiti takovo vino donekle je sasno moguće u početku bolesti. Valja tada pretočiti vino u zasumporanu bačvu i razbistrit ga, te nadodati mu zatim malu količinu vinskog kiselina i treslovine, ali se isto neće dobiti pravišnje vino, dočim ako je bolest ošarila nema joj lijeka.

B r s a z a.

(sriešeno vriešje, završica, versia, mufa).

Ovo je jedna od najpogibeljnijih bolesti, koja se pojavljuje najviše kod mladih rasti vina (opala), koja imaju puno bjelantovine, a malo alkohola. Vino brato se pomuti, promjeni ukus i boju, a i miris mu se pokvari. Ako brato vino imošimo zraku, opaximo, da počamaj od površine sve to više pocrni i potamni. Mutnošć sačinjava tako sitni prašak, kojega nije moguće niti proeđjivanjem ošarati. Ova se bolest razvije u talogu, na dnu bačve, te je pronuzokovana od nekog osobitog sitnog bica, koje rastvara vinskog kiselina a kasnije i sriešca i kalijev bikarbonat i vođu, razvijajući istodobno ugljičnu kiselinu, koja je iz početka od vina upijena, ali kasnije nadmašuje i zračni tlak, pišti iz bačve i pronuzuje ošaj osobiti šamor, koji se čuje kod takozvanog sriešnog vriešja.

Ova se bolest pojavljuje najviše u vinu, koje stoji u bačvi iz koje srieš nije bio ostrugan, u vinu ne dobro dovršela, ili ne na vrijeme pretočena, i u vino od pokvarenog i od peronosne napadnutog grožđa. A može biti još uzrokom ove bolesti i kiselita jemstva, pretopla konoba, načisto posudje itd. Ova se bolest pojavljuje ponajviše kad podima vriešje, stoga u prvih godina, konobar valja da bude osobito oprezan, da pretoči svoje vino u čisto zasumporanu bačvu, tako da uništi pogibelnu kvascu, koji se u vinu nalaze. Netem se opaxi, da je vino počelo biti brato, moze ga se ilješiti, pretočeti ga odmah u jako zasumporanu bačvu, dodavati mu 30 do 50 grama vinskog kiselina i 20 do 30 treslovina, za svaki stolltar; zatim moze ga se do potrebe razbistrit. Rusa vina ovim postupkom gube nešto boje, ali se to može kasnije djelomice nadoknaditi razumnim krišajenjem vina.

Kod nas se ova bolest osobito pojavljuje kod slabih opala, još kad sa sasna mladi, stoga savjetujemo takova vina rano pretočiti, mjeseca studenoga ili prošca, ali prije valja dobro osumporati bačvu u koje ga se ulije.

(Nastavak slijedi.)

Rusko-Japanski rat.

General Kuropatkin izdao je prije nekoliko dana dnevnu vojnu zapovjed. U njoj najprije se osvrcu na dosadanje ruske nedade, kojima je bilo izvrateno, što nije bio došao čas za rusku vojsku. Ali u svim tim nedacama uvijek su se ruski vojnici držali junske i srčano su podnosili sve velike tegobe rata. Spomenavši sve ovo Kuropatkin ovako nastavlja:

„Neprijatelj se oštre o veliku brojnu silu svoje vojske i on hoće, da nas ošokoti i skrši. Ali sada je već došao istokivani čas da podjemo napried. Sada je konačno došlo vrijeme za rusku armadu da iskrije sasna u zatret neprijatelju. Vrieme je došlo, da se Japance prisili, da se pokore našoj volji i da našu volju izvrše. Ratna snaga mandžurske vojske danas je dosta već jaka i velika da marširamo napried. Ali mi moramo biti uza sve to svistati, da je, za pobijediti srčanoga i hrabroga protivnika, potrebna sasna brojna snaga, nego i čvrsta odlika sviju vojnika bez razlike časti i stepena. Dile žrtve, koje imate dokirmiti na kake valike, budite prošiti vjerenjem i sviešću, da ih

doprinosite za veliku pobjedu Rusije. Sjetite se, da je potrebno osloboditi, inkupiti našu junačku braću u Port-Arturu, koja us bezprimjerno hrabrost i poštivnost već punih sedam mjeseci drže tako uporno onu tvrđavu.

Vojnici! Naša vojska osjeća zajedništvo sa carem i cijelom Rusijom, te je njeno junaštvo u svim bojevima sticalo slavu i pobjeda. Sjetite se, da je po carevoj volji i po volji Rusije vama povjeren, da obranite položaj i ugled Rusije na ovom dalekom istoku. Sjetite se, da je u vašim rukama obrana časti i slave čitave Rusije i ruske vojske. Car i Rusija mole a vama i za vas i blagoslivlja vas. Mi moramo ovom molitvom okriepljeni, ići k novim junačtvima, i krenuti bezodvlačno naprijed, te izvršiti našu dužnost odlučno i do kraja, ne štedeći naše živote*.

Iz Port-Artura se javlja, da su svi napadaji Japance od 5., 6. i 7. o. m. bili uzbiti. U samom gradu Kobe ima do 30 tisuć bolesnih Japance. Javljaju službeno iz Tokija, da je ratni japanski brod „Hojen“ prernal u zrak pred Port-Arturom, te je poginulo 195 ljudi.

Zadnja vijest.

† Marija Mavrović rođj. Mandić. Ovi dni umrla je va Mihotićih Marija Mavrović sestra g. dra Frana Mandića i dičnoga glavnoga suradnika „Naše Sloge“ g. Mata. Pokojnica bila je vanredno dobra i ljubava, a svoja je braća ljubila, kako malo ka sestra braću svoju. Ali je zato i Zalost i obeh braći bila za njom velika i duboka. Dobra pokojnica neka Bog k sebi primi a razuženoj braći i ostaloj rodbini naše najskretnije sautešće.

Lječilišno povjerenstvo — Opatija.

Razpis jeftimbe.

Od 1. siječnja 1905. dalje daje se u zakup odvažanje i izgaranje smeća kao i škropljenje cesta u području Opatije.

Uvid u poblize uvjete dozvoljen je za vrijeme poslovnih sati u pisarni Lječilišnog povjerenstva.

Odnosne ponude treba predati najdalje do 31. listopada 1904.

Opatija u rujnu 1904.

Pročelnik Lječilišnog povjerenstva.

25 kruna nagrade

svim čitateljima ovoga

: Oglasa :

4 para cipela samo kruna 5.50.

Radi obustave plaćanja raznih velikih tvornica bijaše mi povjerenje razprodati veliku partiju cipela uz cene daleko niže od cene tvornice. Prodajem valjed toga svakomu i par muških, i par ženskih cipela za zavezati i vrsti, galosirane, sa jakim okovanimi podplati od kože; nadalje i par muških i 1 par ženskih modernih cipela vrlo elegantnih po najnovijem kroju za ljeto izrađenih, ukusnih i lakih. Velicina po cm. Svi četiri para stoje samo kruna 5.50.

Razazilje se nakon pošiljke novca il pouzdećem.

S. Urbach-a Export cipela Krakov 390,

Što ne odgovara može se promjeniti i novac silje se natrag.

Veliko iznenadjenje!

U životu nikad više ove zgodne

500 komada samo za for. 1.95.

Kramo perlaćena 36 anti pojedina točno izduca Anker-ura, 3 god. garancija, sa prikladnim lancem, i moderna svilena kravata, 3 kom. najljepših žepnih rubaca, 1 prsten sa gospođi sa imit. dragim kamenom, 1 cigarić sa jantarom, i elegantan broš sa gospođi, i kramo šepno ogledalo, i novčarka od kože, i žepni nožić, i par dugmadi sa manšeta, 8 dugmeta za prva svo dobilo zlato, sa patentiranim zatvaranjem, 6 najljepših prstenova na veliko venosje za stari i mladi, 20 najljepših prstenova za žopitaranje i još 400 različitih predmeta vrlo potrebnih u kući. Sve skupa, sa uroć, koja sama ove novce vrijedi, stoji samo for. 1.95. Šalje se pouzdećem ili da se novac usprijeđ pošalje.

Exportna krabica:

A. IBAN, KRAKOV br. 21,

NB. Za neodgovarajuće šalje se novac natrag.

Franjo Schlesinger

— zlatar i draguljar —

Opatija - Vila Rudowitza

prodaje svakovrsne zlatne i srebrne predmete u najnižoj i najmodernijoj izradi, po najnižim cijenam. — Preuzima sve u tu struku zasjecajuće radnje i popravke, te ih izvršuje brzo, solidno i jeftino.

Promjenjuje stare zlatne i srebrne predmete za nove uz vrlo povoljne uvjete.

„Narodni list“ prodaje se kod:

Ivana Tomazić i Felice Turina u Opatiji; Andra Bječić i Marija pl. Mürzthal u Voloskom; Josipa Rubinić u Mošćenich; Vinka Mavričić u Dragi; Frana Bassan u Lovranu; Antonije Priskić u Iki; Vjekoslava Kinkela u Rukavcu; Dinka Spinčić u Mihotićih; Frana Ferranda u Matuljih; Ivana Vlah-Vičić u Trinajstičih; Ljudevita Jeličić u Kastvu; Antona Saršen-Ivančić Sv. Matej; Vladimir Fiamin Kržišćić (Opatija); Franjo Brajan u Srdoči Sv. Kriz; Anto Borišca u Pazinu.

Pojedini broj stoji 6 šilira.

Koji od naših trgovaca želi preuzeti u svojoj trgovini razprodaju „Narodnoga lista“ uz primjereni dobitak, neka se oglasi našem uredništvu.

Projektna kura!

Salsaparilja sirup (Opusativ)

Za projektnu kuru preporuča se najpošlje pravi sirup od salsaparilje kao izvjetajuće i krv čisteće sredstvo. — Jedino stvarno od salsaparilje (Schioppo di Salsapariglia), koji se na poseban način iz najbolje vrsti korizna od salsaparilje pravi, može se postići dobar uspjeh.

Pravi sirup od salsaparilje izvrstan je lijek proti svim kožnim bolestima, roumadnima, širočulam, pokvarenoj krvi, nasvravnosti, vrtoglavici itd. Izvratno pak djeluje kod pokvarenosti krvi i glavobolje, kao što su blagotvorno i kod oporavljanja iz duge bolesti. Preporučuje se kod sveobite slabosti, osobito na mlado ženo i djevojke pri pomanjkanju krvi. Ova pilula imaju i prednost, koja je od velika koristi i važnosti, nime, da se veoma lahko uzimaju, a pri svom rastvaranju u tekućem ne prouzrokuju nikakove boli. Zdravije se podjednako povrata odmah iz kratke i savjetno uporabe. Izvratno i zaista blagotvorno djelovanje ovih šiljanskih pilula navješćujućavaju mnoge priznanice i pohvale ostavljajuće iz bliska i daleka. Iznaz skatuljice sadržeje 100 (sto) ovakvih pilula, a cijena jedne skatuljice je 2 kruna.

Pilule od željeza i Naemola

Ove su pilule od neprocjenjivo blagotvornog djelovanja proti narušitijim bolestima, a osobito proti: slabosti, bljadosti, pomanjkanju krvi, nasvravnosti, vrtoglavici itd. Izvratno pak djeluje kod pokvarenosti krvi i glavobolje, kao što su blagotvorno i kod oporavljanja iz duge bolesti. Preporučuje se kod sveobite slabosti, osobito na mlado ženo i djevojke pri pomanjkanju krvi. Ova pilula imaju i prednost, koja je od velika koristi i važnosti, nime, da se veoma lahko uzimaju, a pri svom rastvaranju u tekućem ne prouzrokuju nikakove boli. Zdravije se podjednako povrata odmah iz kratke i savjetno uporabe. Izvratno i zaista blagotvorno djelovanje ovih šiljanskih pilula navješćujućavaju mnoge priznanice i pohvale ostavljajuće iz bliska i daleka. Iznaz skatuljice sadržeje 100 (sto) ovakvih pilula, a cijena jedne skatuljice je 2 kruna.

Prah proti snopjenju nogu.

Ovaj prah jest izvrstno sredstvo proti snopjenju nogu, uplja smog, te na taj način prepriči ranjavost nogu i odumrije im neugodni miris. Cijena jedne skatuljice K 2.

CEROT proti kurjim očima.

Ovaj je Cerot svestrano primat kao jedini i sigurni lijek proti kurjim očima. Samo upotrebljavanjem ovog lijeka može se čovjek riješiti za kratko vrijeme ove neugodne bolesti.

Prodaje se komad po 40 šilira.
Poštanske naručne odpravke se odmah.

Gvi spomenuti lijekovi dobivaju se jedino u ljekarni

Majke Božje od pomoći (Alla Madonna dell' aiuto)

ADOLFA SCHINDLERA

Na Rieci, via Mercati, 8 Piazza Urzomey.

NB. Također se u ovoj ljekarni recepti (lječnički prepisi) točno i savjetno priređuju.

Sjećajte se istarske Družbe sv. Cirila i Metoda!

Putovanje u Ameriku!

Prevoz preko mora
7—8 dana.

Izvrsna obskrba.

L. Mašek i drug-Zagreb

Putovanje u Ameriku III razred iz Zagreba u New-York for. 65 sa brzim parobrodima prevoz preko mora 7—8 dana.

Izvrsna obskrba. Odprema putnika iz Zagreba svake nedelje.

L. Mašek i drug

ZAGREB, Preradovićeve trg 8.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga sa ograničeno jamčenje.

Prima novac na študnju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama. Vraća na študnju uložene iznose bez odgovoradi, pridržaje si ipak u osobnih slučajevih, pravo odzaka u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zejmovo (posuđe) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjernice i zadužnice uz garancija.

Uredovni sati: svaki dan inim nedelje i blagdani od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslje podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Jančića u Voloskom.

Poblize informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Jančića, Dr. I. Počića, Dra. A. Stangera i Dra. M. Trinajstića u Voloskom.

Novčani promet u god. 1903 imao je K 2777.009.20 — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1903 K 862.576.14

Ravnateljstvo.